

ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๐๙๔

สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๒๘ อาคารพญาไทพลาซ่า ถ.พญาไท กทม. ๑๐๕๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง "การคมนาคมขนส่งภายในศูนย์ราชการ (แจ้งวัฒนะ)"

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการศึกษาการจัดการจราจรและดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อรองรับศูนย์ราชการฯ ก่อนจะมีหน่วยงานรัฐเข้าใช้เต็มพื้นที่ในอนาคต ซึ่งพื้นที่บริเวณดังกล่าวและโดยรอบจะต้องเติบโตมากขึ้น หากไม่มีการวางแผนระบบโครงข่ายการคมนาคมเพื่อรองรับความหนาแน่นของอาคารธุรกิจและที่อยู่อาศัย ที่จะขยายตัวอย่างมาก ในอนาคตปัญหาการจราจรจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเมืองได้ จึงได้ศึกษาเพื่อจัดทำร่างความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง "การคมนาคมขนส่งภายในศูนย์ราชการ (แจ้งวัฒนะ)" เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้มีมติให้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะ เรื่อง "การคมนาคมขนส่งภายในศูนย์ราชการ (แจ้งวัฒนะ)" ต่อคณะรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- ๑. รัฐต้องเร่งรัดระบบขนส่งมวลชนทุกรูปแบบ อาทิ รถไฟฟ้าสายสีชมพู (ปากเกร็ด-สุวินทวงศ์) รถ BRT รถประจำทาง
- ๒. รัฐต้องเร่งรัดการสร้างระบบเชื่อมทางด้านทิศตะวันตกและด้านใต้ เพื่อให้สามารถระบายรถออกทางถนนประชาชื่นและถนนสายย่อย (Local road) เพื่อบรรเทาการจราจรแออัดของถนนแจ้งวัฒนะ โดยสายใดมีความพร้อมให้ดำเนินการโดยเร็ว
- ๓. บริหารจัดการเดินรถประจำทางในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ครอบคลุมพื้นที่ และสามารถเป็นตัวป้อน (Feeder) นำผู้ใช้บริการเข้าออกศูนย์ราชการฯ ได้อย่างรวดเร็ว ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว

๔. การจัดโซนตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครที่ได้จำแนกประเภทการใช้ที่ดินไว้ นั้น รัฐต้องมีความแน่วแน่ในการปฏิบัติตามผังเมืองที่กำหนดไว้ มิใช่เปลี่ยนแปลงตามนโยบายของรัฐบาล เช่น ศูนย์ราชการฯ ที่ไม่ได้วางผังเมืองรองรับ จึงได้เกิดปัญหาอย่างในปัจจุบัน และอนาคตที่จะมีความแออัดเพิ่มขึ้น

๕. การเตรียมตัวของกรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเดิมและผู้อยู่อาศัยที่ต้องเข้ามาใหม่

๖. รัฐต้องการจ่ายค่าชดเชยการเวนคืนที่ดินที่เหมาะสมและจูงใจ

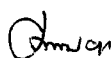
๗. รัฐต้องปรับปรุงกฎหมายปัจจุบันทั้งระบบ เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับตามกฎหมายผังเมือง เพื่อจัดการโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ให้เพื่อรองรับสิทธิชุมชน การทำประชาพิจารณ์ หรือการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ การเวนคืน

๘. ต้องมีการสร้างรถไฟฟ้ารางเดี่ยว (Monorail) ภายในศูนย์ราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งภายใน และเชื่อมต่อกับถนนแจ้งวัฒนะ ถนนวิภาวดีรังสิต และสถานีรถไฟฟ้าสายสีแดง

(รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหากผลการพิจารณาเป็นประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้ทราบในโอกาสแรกด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโคทม อาริยา)

ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักกิจการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โทร. ๐-๒๖๑๒-๙๑๕๔

โทรสาร ๐-๒๖๑๒-๙๑๕๒-๓

ความเห็นและข้อเสนอแนะของ
คณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และพลังงาน
สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง “การคมนาคมขนส่งภายในศูนย์ราชการ (แจ้งวัฒนะ)”

1. หลักการและเหตุผล

การเติบโตของกรุงเทพมหานครที่เป็นเมืองหลวงและศูนย์กลางความเจริญของประเทศทำให้เกิดการพัฒนาพื้นที่ใจกลางเมืองในลักษณะของย่านธุรกิจและพื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นมากขึ้นตามความเจริญของประเทศอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเมืองไปยังพื้นที่รอบนอกและชานเมือง กรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น โดยพื้นที่ของเขตหลักสี่ในแนวถนนแจ้งวัฒนะเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นมากทั้งอาคารธุรกิจ หน่วยราชการ และที่อยู่อาศัย ทั้งที่ได้รับการกำหนดเป็นพื้นที่ประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อยตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 จึงไม่ได้มีการวางแผนโครงข่ายระบบการคมนาคมในพื้นที่นี้ ทำให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดบนถนนแจ้งวัฒนะเป็นอย่างมาก

กรมธนารักษ์ได้มีการจัดสรรที่ดินให้หน่วยงานราชการหลายแห่งนำไปใช้สร้างอาคารที่ทำการมาโดยตลอด แต่เมื่อความต้องการดังกล่าวมีมากขึ้น ทำให้กรมธนารักษ์ต้องสรรหาแนวทางในการจัดสรรที่ราชพัสดุ เพื่อตอบสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ เป็นที่มาของการนำที่ราชพัสดุมาใช้สร้างเป็นศูนย์ราชการขนาดใหญ่ แล้วให้แต่ละหน่วยงานมาใช้พื้นที่ร่วมกัน จึงได้ริเริ่มโครงการศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม พ.ศ. 2550 บนที่ราชพัสดุ บริเวณถนนแจ้งวัฒนะ ภายใต้การบริหารงานของบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของกรมธนารักษ์ โดยเน้นให้เกิดการใช้ที่ราชพัสดุให้คุ้มค่า ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานทั้งระหว่างหน่วยงานรัฐ และระหว่างหน่วยงานรัฐกับประชาชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งศูนย์ราชการฯ แห่งใหม่นี้เป็นโครงการขนาดใหญ่มีบุคลากรเข้าไปทำงานและผู้มาติดต่อราชการเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อการจราจรบนถนนแจ้งวัฒนะและบริเวณถนนข้างเคียง ที่มีปัญหามากอยู่แล้วให้เป็นปัญหาหนักยิ่งขึ้นอีก

แม้ว่าบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการจราจร ดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อรองรับศูนย์ราชการฯ ก่อนจะมีหน่วยงานรัฐเข้าใช้เต็มพื้นที่ในอนาคต ทั้งการก่อสร้างสะพานข้ามทางแยก และการจัดระเบียบการจราจรบนถนนแจ้งวัฒนะแล้วก็ตาม ปัญหาจราจรก็ยังไม่ลดน้อยลง ซึ่งพื้นที่บริเวณนี้และโดยรอบจะต้องเติบโตมากขึ้น หากไม่มีการวางแผนระบบโครงข่ายการคมนาคมเพื่อรองรับความหนาแน่นของ อาคารธุรกิจ และที่อยู่อาศัย ที่จะขยายตัวอย่างมากในอนาคตปัญหาการจราจรจะส่งผลต่อการพัฒนาเมืองได้

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะกรรมการโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และพลังงาน ได้ตระหนักและเห็นถึงความสำคัญของสภาพปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำ

ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเรื่อง “การคมนาคมขนส่งภายในศูนย์ราชการ (แจ้งวัฒนะ)” นำเสนอต่อสภาที่ปรึกษา และคณะรัฐมนตรี ต่อไป

2. การดำเนินการ

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะทำงานโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคม และพลังงาน ได้ดำเนินการเพื่อจัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ประชุมหารือร่วมกับตัวแทนจากสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรมทางหลวง และบริษัท ธารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด วันพุธที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2552

2.2 ประชุมหารือร่วมกับตัวแทนจากสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร วันพฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2552

2.3 ประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินการศึกษา เพื่อเสนอการบริหารจัดการระบบคมนาคมเพื่อรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการ และการขยายตัวของพื้นที่โดยรอบ

3. สารสำคัญและข้อวิเคราะห์

3.1 ความเป็นมาของศูนย์ราชการ

กรมธนารักษ์ในฐานะหน่วยงานบริหารจัดการที่ราชพัสดุ ได้มีการจัดสรรที่ดินให้หน่วยงานราชการหลายแห่งนำไปใช้สร้างอาคารที่ทำการมาโดยตลอด แต่เมื่อความต้องการดังกล่าวมีมากขึ้น ทำให้กรมธนารักษ์ต้องสรรหาแนวทางในการจัดสรรที่ราชพัสดุ เพื่อตอบสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ รวมถึงหน่วยงานราชการหลายแห่งตั้งอยู่บนสถานที่อันไม่เหมาะสม ทั้งแออัด คับแคบ และขาดการดูแลบริหารจัดการที่ดี จึงเป็นที่มาของแนวคิดการบริหารที่ราชพัสดุแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นการใช้ที่ราชพัสดุให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยการนำที่ราชพัสดุมาใช้สร้างเป็นศูนย์ราชการขนาดใหญ่ แล้วให้แต่ละหน่วยงานมาใช้พื้นที่ร่วมกัน โดยคิดค่าเช่าที่ราชพัสดุ ในอัตราค่าเช่าที่เหมาะสม โดยบริษัท ธารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด จะเป็นหน่วยงานหลักในการบริหาร

บริษัท ธารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) ในฐานะหน่วยงานบริหารศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม พ.ศ. 2550 มีภารกิจในการบริหารจัดการ ตลอดจนควบคุมการดำเนินงานของโครงการในทุกขั้นตอนให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยเน้นให้เกิดการใช้ที่ราชพัสดุให้คุ้มค่าเต็มศักยภาพที่มี ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินทรัพย์ภาครัฐ สร้างรายได้ให้รัฐบาล และกระตุ้นให้เกิดการยกระดับคุณภาพชีวิตข้าราชการ ตลอดจนการให้บริการประชาชน อันเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมั่นคงและยั่งยืน

ศูนย์ราชการฯ ได้รับการออกแบบเพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานของแต่ละหน่วยงาน และสามารถปรับเปลี่ยนการใช้งานได้ตามความเหมาะสม ขณะเดียวกันก็สามารถอำนวยความสะดวกใน

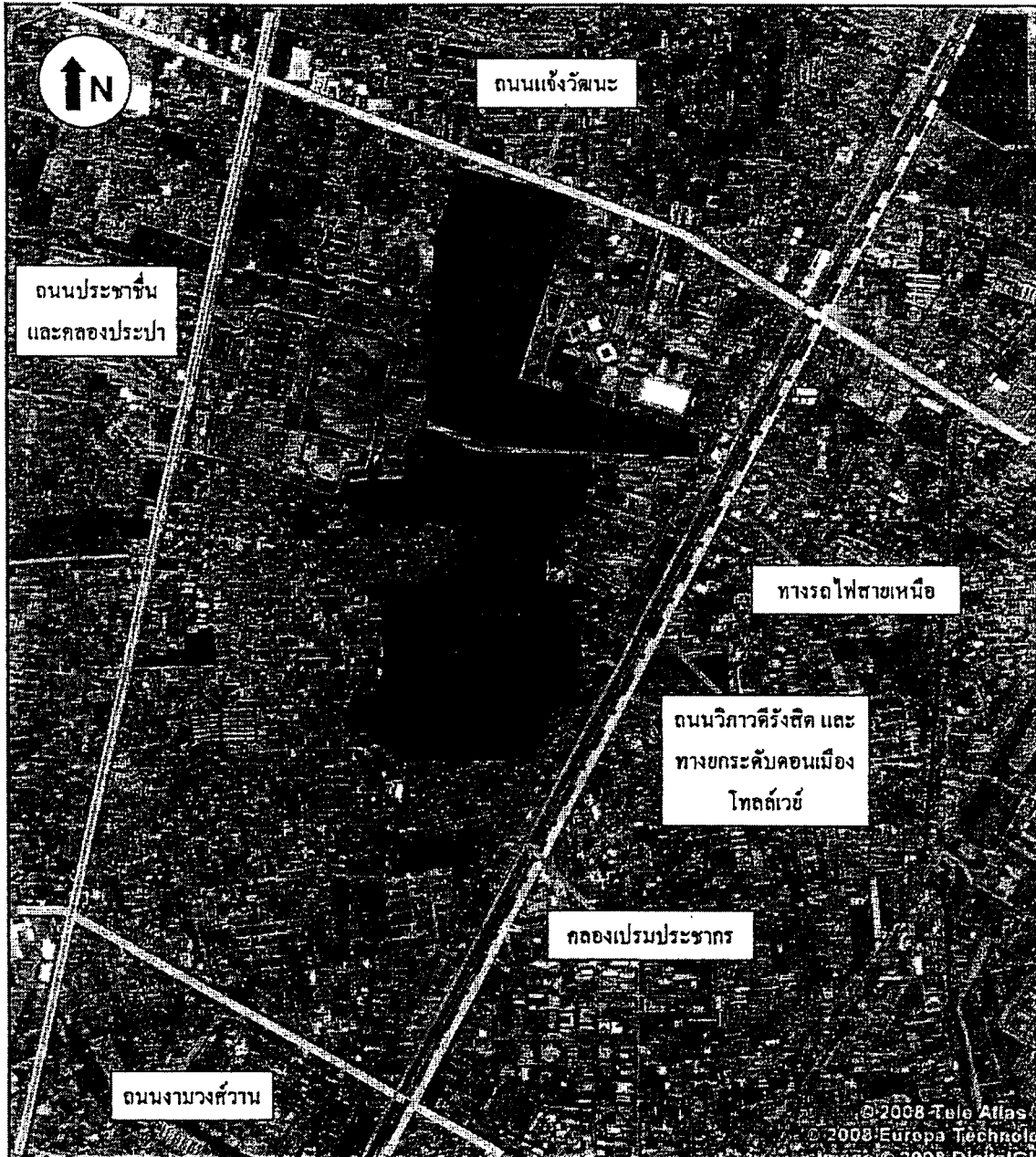
การติดต่อประสานงานทั้งระหว่างหน่วยงานเอง และระหว่างหน่วยงานกับประชาชนได้เป็นอย่างดี สิ่งสำคัญ คือ อาคารศูนย์ราชการฯ แห่งนี้ จะช่วยสนับสนุนการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

3.2 ข้อจำกัดการแก้ไขปัญหารถจรและขนส่ง

พื้นที่ศูนย์ราชการฯ เป็นพื้นที่ที่มีข้อจำกัดหลายประการ ที่ส่งผลทำให้การแก้ไขปัญหารถจรนั้น ไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่ ข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหารถจรและขนส่งของพื้นที่บริเวณรอบศูนย์ราชการสามารถจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

3.2.1 ข้อจำกัดจากการวางแผนที่ดินที่มีอยู่เดิม

ที่ตั้งศูนย์ราชการนั้นอยู่ในบริเวณทุ่งสองห้องที่ล้อมกรอบไปด้วยถนนหลักสำคัญ 4 เส้น คือ ถนนแจ้งวัฒนะทางทิศเหนือ ถนนวิภาวดีรังสิตทางทิศตะวันออก ถนนงามวงศ์วานทางทิศใต้ และถนนประชาชื่นทางทิศตะวันตก ดังแสดงในรูปที่ 1 พื้นที่ที่ถูกล้อมกรอบนี้มีเนื้อที่ 11 ตารางกิโลเมตร ได้มีการวางระบบถนนไว้เพื่อรองรับการเป็นชานเมืองเท่านั้น และไม่ได้มีการวางแผนสร้างให้เป็นชุมชนเมืองเลย ทั้งๆ ที่อาณาบริเวณโดยรอบของศูนย์ราชการฯ หรือทางทิศเหนือของกรุงเทพมหานคร จัดว่าเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของชุมชน และการโยกย้ายของประชากรเข้ามามากที่สุดแห่งหนึ่งในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา มีหมู่บ้านจัดสรรและตอรอกชอยมากมาย แต่ไม่มีการก่อสร้างถนนสายหลักขนาดเกินกว่า 6-8 ช่องทางจราจรผ่านเลย ถนนที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นเพียงถนนขนาดเล็ก ที่ก่อสร้างโดยเจ้าของที่ดินและหมู่บ้านจัดสรรที่มีอยู่โดยไม่มีการวางแผนต่อเชื่อมเข้าด้วยกันให้เป็นระบบและการต่อเชื่อมถนนให้เป็นเส้นตรงและต่อเนื่องกันนั้นไม่สามารถทำได้โดยง่าย เนื่องจากต้องเวนคืนที่อยู่อาศัยของประชาชนจำนวนมาก

รูปที่ 1 ข้อจำกัดของพื้นที่บริเวณรอบข้างศูนย์ราชการ

ที่มา: บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

3.2.2 ข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์และกายภาพ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์และกายภาพของพื้นที่ศูนย์ราชการ ที่เป็นข้อจำกัดในการแก้ไขปัญหาการจราจร มีดังนี้

1) **ทิศเหนือ ถนนแจ้งวัฒนะ** เป็นถนนที่มีการเพิ่มของการจราจรสูงมาก เนื่องจากการก่อสร้างหมู่บ้านจัดสรรจำนวนมากบริเวณเมืองทองธานี นอกจากนี้ยังมีการก่อสร้างโครงการใหม่ๆ ที่ขยายระบบถนนออกไปชานเมืองและเพิ่มปริมาณการจราจรที่วิ่งผ่าน เช่น สะพานปากเกร็ด แต่ไม่ได้มีการขยายถนนแจ้งวัฒนะด้วย

2) **ทิศตะวันออก** ข้อจำกัดที่สำคัญคือคลองเปรมประชากร และทางรถไฟสายเหนือ ซึ่งมีทางรถไฟและคลองตัดผ่าน ทำให้การก่อสร้างถนนตัดข้ามกระทำได้ยาก นอกจากนี้ยังมีถนนสายหลักคือถนนวิภาวดีรังสิตและทางยกระดับดอนเมืองโทลล์เวย์ที่ทำให้การระบายรถไฟสู่ทิศตะวันออก โดยตรงนั้นทำได้ยาก หากจะต้องสร้างสะพานข้ามแยกก็ต้องสร้างสะพานที่มีช่วงความสูงและความยาวมาก

3) **ทิศตะวันตก** มีคลองประปาที่เป็นอุปสรรคต่อการระบายรถไปยังทิศตะวันตก และเป็นพื้นที่ของการประสานครหลวงที่สงวนไว้

4) **ทิศใต้** เป็นที่ตั้งของสนามกอล์ฟสโมสรราชพฤกษ์ ซึ่งเป็นสนามกอล์ฟขนาดใหญ่

3.2.3 ข้อจำกัดของระบบขนส่งมวลชน

พื้นที่โดยรอบของศูนย์ราชการนั้นไม่ได้มีการวางแผนระบบขนส่งมวลชนเพื่อรองรับการเดินทางเข้าออกศูนย์ราชการฯ โดยเฉพาะ มีเพียงโครงการที่มีการวางแผนไว้ในพื้นที่โดยรอบเพียง 3 โครงการ คือ

1) **โครงการรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ (Bus Rapid Transit: BRT)** สายหมอชิต-ศูนย์ราชการฯ เป็นโครงการที่ทางกรุงเทพมหานคร (กทม.) ได้วางแผนเป็นเส้นทางสายที่ 2 เพื่อดำเนินการต่อจากสายนนทบุรี-ราชพฤกษ์ โดยคาดว่าจะใช้พื้นที่บนกึ่งกลางถนนวิภาวดีรังสิต โครงการนี้หากประสบความสำเร็จก็จะเป็นระบบขนส่งมวลชนที่ต่อเชื่อมผู้โดยสารจากหมอชิตที่เป็นจุดเชื่อมของรถไฟฟ้า BTS และรถไฟฟ้าใต้ดินเข้ามายังศูนย์ราชการฯ ได้โดยตรง

2) **โครงการระบบรถไฟฟ้าชานเมืองสายสีแดง (บางซื่อ-รังสิต)** อยู่ในการกำกับดูแลของการรถไฟแห่งประเทศไทย แต่โครงการนี้ไม่ได้วิ่งผ่านพื้นที่หน้าศูนย์ราชการฯ โดยตรง

3) **โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู (ปากเกร็ด-สุวินทวงศ์)** อยู่ภายใต้การดูแลของสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นโครงการที่อยู่ในขั้นตอนการวางแผน โดยแนวเส้นทางจะผ่านพื้นที่ด้านหน้าศูนย์ราชการฯ

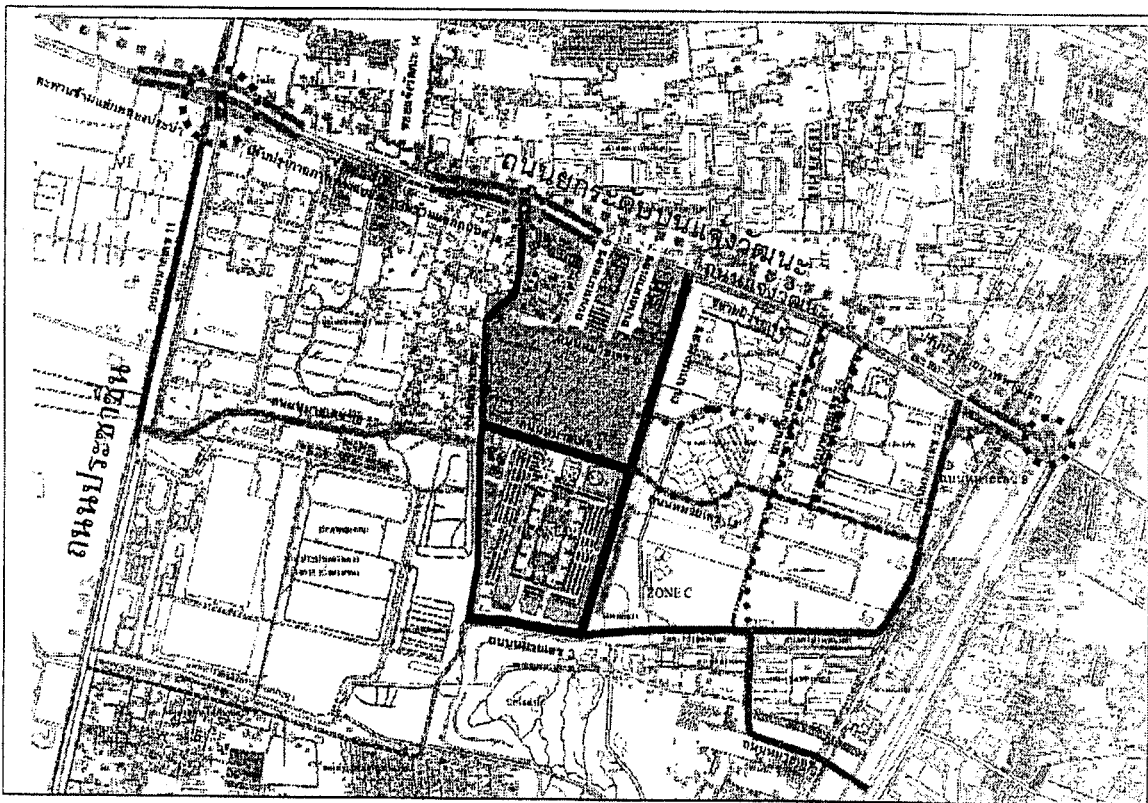
3.3 แผนการจราจรและขนส่ง

บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด (ธพส.) ได้ดำเนินการจัดการระบบขนส่งและจราจรเพื่อรองรับการพัฒนาศูนย์ราชการฯ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

3.3.1 แผนการปรับปรุงโครงสร้างทางจราจรและขนส่ง

ธพส. ได้กำหนดแนวเส้นทางเชื่อมต่อกับโครงข่ายถนนภายในศูนย์ราชการฯ กับโครงข่ายถนนภายนอกโดยยึดแนวคิดที่จะให้รถสามารถเดินทางเข้าออกศูนย์ราชการฯ ในหลายทิศทางและมีรูปแบบทางแยกที่สามารถระบายรถออกจากพื้นที่ศูนย์ราชการฯ ได้อย่างคล่องตัว โดยมีหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดแนวเส้นทางและรูปแบบต่อเชื่อม ดังนี้

- หลีกเลี่ยงการเวนคืนที่ดินให้น้อยที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนและลดความล่าช้าในการดำเนินโครงการ
  - หลีกเลี่ยงสถานที่สำคัญ พื้นที่หวงห้าม พื้นที่อนุรักษ์ไว้เป็นการเฉพาะ และโครงการหรืออาคารขนาดใหญ่
  - สามารถรองรับและแก้ไขปัญหารถจรได้ดี
- จากผลการศึกษาด้านการวางแผนการขนส่งและจราจร ทาง ธพส. ได้กำหนดแผนการปรับปรุงโครงสร้างทางจราจรและขนส่ง ดังแสดงในรูปที่ 2

รูปที่ 2 ผังโครงข่ายจราจรเพื่อรองรับโครงการศูนย์ราชการฯ

ที่มา: บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด

รายการแผนการปรับปรุงโครงสร้างทางจราจรและขนส่ง ที่ได้ดำเนินการในปัจจุบัน และอยู่ในขั้นตอนการวางแผน ดังนี้

1) โครงข่ายถนนภายในพื้นที่ศูนย์ราชการฯ

ธพส. ได้ทำการก่อสร้างและปรับปรุงโครงข่ายถนนภายในพื้นที่ศูนย์ราชการฯ ดังต่อไปนี้

- ถนนหมายเลข 1 ถนนหลักด้านตะวันออก (ซอยแจ้งวัฒนะ 7)
- ถนนหมายเลข 2 ถนนด้านตะวันตก
- ถนนหมายเลข 3 ถนนด้านใต้ของอาคารหลัก B
- ถนนหมายเลข 4 ถนนด้านเหนือของอาคารหลัก B
- ถนนหมายเลข 5 ถนนด้านใต้ของอาคารหลัก A
- ถนนหมายเลข 6 ถนนด้านตะวันออกของอาคารหลัก A
- ถนนหมายเลข 7 ถนนด้านตะวันตกของอาคารศาลปกครอง

2) การสร้างถนนต่อเชื่อมจากศูนย์ราชการไปยังถนนรอบนอก

ธพส. ได้ทำการก่อสร้างและปรับปรุงโครงข่ายถนนที่เชื่อมต่อพื้นที่ศูนย์ราชการฯ ไปถนนรอบนอก โดยประสานงานกับ กทม. และเจ้าของพื้นที่ข้างเคียง ดังต่อไปนี้

- ถนนหมายเลข 8 เชื่อมถนนกำแพงเพชร 6 และถนนวิภาวดีรังสิตกับถนนหมายเลข 12 (กทม. เป็นผู้ดำเนินการ)

- ถนนหมายเลข 9 เชื่อมขยายถนนแจ้งวัฒนะซอย 5 เข้ากับศูนย์ราชการฯ โดยให้เชื่อมต่อกับถนนแจ้งวัฒนะ ถนนวิภาวดีรังสิต และสถานีรถไฟฟ้ายาสีแดง

- ถนนหมายเลข 10 ถนนเชื่อมถนนประชาชื่นกับศูนย์ราชการฯ โดยเจรจากับการประปานครหลวงเพื่อใช้พื้นที่

- ถนนหมายเลข 11 ขยายถนนประชาชื่นเลียบบคลองสวย และปรับปรุงกายภาพแยกแจ้งวัฒนะ (กทม. เป็นผู้ดำเนินการ)

- ถนนหมายเลข 12 ขยายซอยแจ้งวัฒนะ 5 เชื่อมต่อกับศูนย์ราชการฯ โดย ธพส. เป็นผู้ดำเนินการ

- ถนนหมายเลข 13, 14, 15 เป็นการปรับปรุงขยายถนนภายในบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด (ปณท.) และบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (กสท.) เพื่อเชื่อมต่อกับถนนของศูนย์ราชการฯ โดยเจรจากับ ปณท. และ กสท. เพื่อขอใช้พื้นที่

3) การปรับปรุงถนนแจ้งวัฒนะและทางแยก

ธพส. ได้ประสานกับกรมทางหลวงในการปรับปรุงถนนแจ้งวัฒนะด้านทิศเหนือของศูนย์ราชการฯ และทางแยกที่ตัดผ่าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สะพานรถข้ามแยกถนนหมายเลข 2
- การขยายผิวจราจรถนนแจ้งวัฒนะฝั่งใต้และปรับปรุงกายภาพแยกหลักสี่
- การจัดสรรจราจรบริเวณทางแยกบนถนนแจ้งวัฒนะช่วงหลักสี่-ประชาชื่น

โดยประสานงานกับสถานีตำรวจทุ่งสองห้อง ในการจัดการจราจรบนถนนแจ้งวัฒนะ

4) การประสานงานเพื่อต่อเชื่อมดอนเมืองโทลล์เวย์เข้ากับศูนย์ราชการฯ

ธพส. ได้ประสานกับบริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (ดอนเมืองโทลล์เวย์) เพื่อเจรจาในการเชื่อมทางขึ้นลงของทางยกระดับดอนเมืองโทลล์เวย์ จากสะพานข้ามแยกหลักสี่ ซึ่งยังติดปัญหาด้านสัญญาสัมปทานและลักษณะทางกายภาพ จึงยังไม่สามารถดำเนินการได้

5) แผนงานระยะกลางอื่นๆ

ธพส. ได้วางแผนระยะกลาง (พ.ศ.2554) เพื่อรองรับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้น ดังนี้

- ถนนยกระดับบนถนนแจ้งวัฒนะ จากทางยกระดับดอนเมืองโทลล์เวย์กับทางด่วน ชั้นที่สอง เป็นโครงการขนาดใหญ่ของกรมทางหลวงอยู่ในขั้นตอนการศึกษา เมื่อก่อสร้างเสร็จและเปิดให้บริการแล้ว จะลดปริมาณการจราจรบนถนนแจ้งวัฒนะได้มาก

- โครงการแผนแม่บทด้านการจราจรและขนส่งในพื้นที่ปิดล้อมของ กทม. ซึ่ง ธพส. ผลักดันให้ กทม. ก่อสร้างถนนใหญ่ในพื้นที่ปิดล้อม 2 สายหลัก คือ ถนนสายรองแนวตะวันออก-ตะวันตก (วิภาวดี-โกสุมรวมใจ-โกสุมสามัคคี-เลียบคลองประปา) และถนนสายรองแนวเหนือ-ใต้ (ชอยแจ้งวัฒนะ 14 – สรงประภา) ซึ่งได้ทำการศึกษาเส้นทางไว้แล้ว แต่ยังไม่มีการก่อสร้าง

3.3.2 แผนการลดความต้องการใช้รถของบุคลากรและผู้มาติดต่อ

นอกเหนือจากการก่อสร้างปรับปรุงโครงข่ายถนนเพื่อรองรับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้นแล้ว ธพส. มีแผนการลดความต้องการใช้รถของบุคลากรและผู้มาติดต่อ โดยการอำนวยความสะดวกกับบุคลากรและผู้มาติดต่อด้วยการใช้ระบบขนส่งสาธารณะและมาตรการอื่น ดังต่อไปนี้

1) ระบบรถรับส่งบุคลากร (Bus pool)

ธพส. ได้เตรียมการดำเนินการที่จะจัดระบบรถรับส่งบุคลากร จากจุดจอดบริการหลักที่สำคัญ เช่น วงเวียนใหญ่ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ทางแยกบางนา หมอชิต ฯลฯ และตามเส้นทางสายหลักที่สำคัญ เช่น ถนนลาดพร้าว ถนนสุขุมวิท ถนนรามอินทรา ถนนจรัญสนิทวงศ์ ฯลฯ

2) การจัดระบบรถรับส่งภายในศูนย์ราชการฯ (Shuttle bus)

ธพส. ได้เตรียมการจัดรถรับส่งที่วิ่งวนผ่านอาคารหลัก ในศูนย์ราชการฯ และรวมทั้งเชื่อมต่อกับสถานีรถไฟหลักสี่ เพื่อความสะดวกกับผู้เดินทางที่ไม่ใช้รถยนต์ส่วนตัว ให้เดินทางเข้าออกศูนย์ราชการฯ จากถนนแจ้งวัฒนะเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ต่อบุคลากรและผู้มาติดต่อ

3) การเตรียมสถานีหลัก สำหรับผู้ใช้รถโดยสารสาธารณะ

ธพส. ได้มีการก่อสร้างสถานีรถไฟโดยสารทางทิศตะวันออกของอาคาร 2 เพื่อใช้เป็นสถานีจอดรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. รถรับส่งบุคลากร (Bus pool) และรถรับส่งภายในศูนย์ราชการฯ (Shuttle bus) และเป็นจุดจอดรถแท็กซี่อีกด้วย นอกจากนี้จะจัดเตรียมพื้นที่บริเวณใกล้ทางเข้าออกอาคารหลัก เพื่อเป็นจุดจอดรถโดยสารต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้โดยสารในการเข้าถึงอาคาร

4) การประสานงานและเตรียมสถานีสำหรับรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ (BRT)

ธพส. ได้ประสานกับ กทม. เพื่อเตรียมสถานีไว้บริเวณสถานีหลัก และจัดเส้นทางเดินรถภายในศูนย์ราชการฯ ไว้ เพื่อให้การต่อเชื่อมระบบระหว่างรถไฟฟ้า รถรับส่งภายในศูนย์ราชการฯ เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3.3.3 แผนงานอื่นๆ ที่ลดปริมาณการจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วน

ธพส. ได้เตรียมแผนงานอื่นๆ ที่มีจุดประสงค์ในการลดปริมาณการจราจรในเวลาเร่งด่วน แผนงานที่สำคัญ ได้แก่

- การส่งเสริมการใช้รถร่วมกัน (Car pool) ของบุคลากร โดย ธพส. จะเป็นตัวกลางในการผลักดันและนำเสนอให้บุคลากรในหน่วยงานๆ ที่เดินทางมาศูนย์ราชการฯ
- การเหลื่อมล้าเวลาทำงานของแต่ละหน่วยงาน เพื่อเป็นการลดปริมาณการจราจรในเวลาเร่งด่วน ธพส. จะขอความร่วมมือจากหน่วยงานในศูนย์ราชการฯ ให้มีการเหลื่อมล้าเวลาการทำงานตามความเหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน
- การจัดกิจกรรมในเวลาก่อนและหลังเลิกงาน ธพส. มีแผนดำเนินงานจัดกิจกรรมต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อบุคลากร เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การตักบาตร การฟังธรรม ฯลฯ ให้แก่บุคลากรในเวลาก่อนและหลังเลิกงาน เพื่อลดปริมาณการจราจรเข้าออกศูนย์ราชการฯ ในช่วงเวลาเร่งด่วน
- การจัดเก็บค่าจอดรถหรือจำกัดการจอดรถ โดย ธพส. กำลังพิจารณาในการจัดเก็บค่าจอดรถส่วนตัวหรือจำกัดการจอดรถในศูนย์ราชการฯ ในกรณีที่มีปริมาณรถที่เข้าศูนย์ราชการฯ มากเกินไป เพื่อดึงดูดให้บุคลากรและผู้มาติดต่อใช้รถสาธารณะหรือใช้รถร่วมกันให้มากที่สุด ทั้งนี้อาจจะพิจารณาค่าจอดรถแตกต่างกันไปตามจำนวนผู้ใช้รถที่นำมาจอด หรือตามความใกล้ไกลจากที่จอดรถถึงตัวอาคารหลัก

4. ความเห็นและข้อเสนอแนะ

- 1) รัฐต้องเร่งรัดระบบขนส่งมวลชนทุกรูปแบบ อาทิ รถไฟฟ้าสายสีชมพู (ปากเกร็ด-สุวินทวงศ์) รถ BRT รถประจำทาง
- 2) รัฐต้องเร่งรัดการสร้างระบบเชื่อมทางด้านทิศตะวันตกและด้านใต้ เพื่อให้สามารถระบายรถออกทางถนนประชาชื่นและถนนสายย่อย (Local road) เพื่อบรรเทาการจราจรแออัดของถนนแจ้งวัฒนะ โดยสายใดมีความพร้อมให้ดำเนินการโดยเร็ว
- 3) บริหารจัดการเดินรถประจำทางในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ครอบคลุมพื้นที่ และสามารถเป็นตัวป้อน (Feeder) นำผู้ใช้บริการเข้าออกศูนย์ราชการฯ ได้อย่างรวดเร็ว ลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว

- 4) การจัดโซนตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครที่ได้จำแนกประเภทการใช้ที่ดินไว้ นั้น รัฐต้องมีความแน่วแน่ในการปฏิบัติตามผังเมืองที่กำหนดไว้ มิใช่เปลี่ยนแปลงตามนโยบายของรัฐบาล เช่น ศูนย์ราชการที่ไม่ได้วางผังเมืองรองรับ จึงได้เกิดปัญหาอย่างในปัจจุบัน และอนาคตที่จะมีความแออัดเพิ่มขึ้น
- 5) การเตรียมตัวของกรุงเทพมหานครด้านโครงสร้างพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนเดิมและผู้อยู่อาศัยที่ต้องเข้ามาใหม่
- 6) รัฐต้องการจ่ายค่าชดเชยการเวนคืนที่ดินที่เหมาะสมและจูงใจ
- 7) รัฐต้องปรับปรุงกฎหมายปัจจุบันทั้งระบบ เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการบังคับตามกฎหมายผังเมือง เพื่อจัดการโครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน ให้เพื่อรองรับสิทธิชุมชน การทำประชาพิจารณ์ หรือการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ การเวนคืน
- 8) ต้องมีการสร้างรถไฟรางเดี่ยว (Monorail) ภายในศูนย์ราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งภายใน และเชื่อมต่อกับถนนแจ้งวัฒนะ ถนนวิภาวดีรังสิต และสถานีรถไฟฟ้าสายสีแดง

*****